

تورک پوردی

ناشری : تورک پوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

پیل ۳ جلد ۶ صای ۶۳

۳ نیشان ۱۳۳۰

پیل ۱۳۳۰ صای ۳

صرف حس و هیجان ایله یاپیلان افعال موفقیتسزلیکه محکومدر ...
انتباه اقتصادی ، شهر خلقنه ، تجارت و صنایع معاملاتنه انحصار ایتمه مشدر .
بکن سنه ایچنده زراعت ایشلرینه ده ، کرک فردی اوله رق ، کرک جمعیتلر تشکیلی
صورتیه ، کرکسه متشبهی حکومت اولمق اوزره ، خیلی اهمیت ویریلشدر . قونیه ،
آطنه وازمیر ولایتلری ایله ازمیت وادرمید سنجاقلری بو زراعی فعالیتده اک
ایلری کیدنلردر . قونیه ده بالخاصه زراعت مالی احتیاجلرینی تأمین و بو صورتله
زراعتی زمانمز اصولیه تنظیم ایچون صرف یرلی تورکلرک اثبث شخصیلری
نمره سی اوله رق محلی بر بانه تأسیس وکشاد اولندی .

عثمانلی تورکلرینک اقتصادی فعالیتلرینه قادیسلرینکده بیکانه قاننامه سی اک
زیاده سـوینیه جک وافتخار اولنه جق وقایعنددر : بکن سنه طرفنده بر عثمانلی
خانمی خانملره مخصوص پاسته جی دکانی آجدی ، بعض خانملر زوجلرینک ویا
چوجقلرینک دکانلرنده قاصیه اوطوردیلر ، بر قاج خانم قیزده تلفون شرکته
پلا امتحان قبول اولنوب ایشه باشلادی .

پیشمدی

آی .

سامت

آلتایلره طوغرو

(باشی ۱ نجی ییلک ۱۲ نجی سایستنده)
قبیله بویوک ، کوچوک مطلقا بر رئیس طرفدن اداره اولنور . بورتسلر
علی الاکثر قبیله نک مسنلرندن ، آوه صاقالدرنیه ، زیاده اییلک ، طوغریاق ،
خطییلک ایله اشتہار ایدنلردن انتخاب اولنور . ذاتاً بونلره بعضاً ایی ، یخشی
معناسنده اولان ماقصر نامیده ویریلور . فقط بو جاقصولرک عنوان رسمیلری
« بی » در .

« بی » لر هم قبیله نک رئیس ، هم ده خارجه قارشی بکانه مدافعیدر . قبیله

نامنه سوز سويلر ، مظلومي داخله وخارجہ قارشى مدافعه ايدر . بوتون قبيلهسى «بى» ايله برابر بولور ؛ «بى» ك سويلدىكى سوزلرى تصديق ايدرلر . ايچايه كوره قبيله افرادندن بريسنىك احقاق حقوقى ايچون «بى» ك اشارتى اوزرينه هر درلو فداكارلى ده اختيار ايدرلر . بوبابده : «اونوك ايچون طوغاسوك ، ايلك ايچون اوله سوك» ديدكلرى مقال مشهوردر . آنكهچون «بى» ، قبيله سنىك حائز اولدينى قوتك صاحى ديمكدر . شو حالده قبيله نك بويوك ، كوچوك اوليشنه كوره «بى» ك خارجہ قارشى اولان قدرت ونفوذى ده تبدل ايدر . احقاق حقوق خصوصند اولدينى كې ، مراسم مليه ده حتى عادى ايشلرده بيله قبيله نك بويوكك ويا كوچوكك سنىك تاثيرى كوريلير . بويوك ايل لرك «بى» لرى حتى افرادى بيله هر مناسبىدن بالاستفاده قوت ونفوذى كوسترمكدن ، ايچايه كوره تفاخردن كېر و طورمارلر . كوچوك قبيله منسوبى ده منشائى قوت اولان او قورونتولرى بك طبيعى بولور و غبطه ايدرلر . قازاقلر آراسنده :

يوان آنا بالاسى كوكر اكي منان «بى» بولور .

آز آنا بالاسى قايچى منان ايني بولور .

سوزى مشهوردر . وبوحقيقى هر كس تسليم ايدر .

قازاق ادبياتنىك اكبويوك قسمنى قبيله نك بويوكك و بوسايه ده نائل اولدينى موفقيتلر ياخود يوان آنا بالالرينك تفاخرلر و آزا آنا بالالرينك بوكا ويردكلرى جوابلر حقنده كى اشعار تشكيل ايلر .

آه نايمايه قبيله سندن طارطامباك اسمنده كى آقورە ك كرمى اولادندن جائزالمه قبيله سنىك كونتره ايمور ايلنه ميمير ارغلى كروب جاسارى و قبيله سنى تزييف ايدەرك سويلدىكى بر اولوك :

سينك آطاك كوب جاسار اكەك ميديد

آلوم جيبوب آروماسون قالك بينت

قرققان سيركيش بوتانغان كونشو جايلاو

قاي جيركده تورادى سينك دولت

کونشو جایلاو کوب جاسار کور ایکینسیک

جاننا کاینک اینچنده خور ایکینسیک

آطفه منوب جوراسین آلوم جیوب

بر تشکه که خورلی باسک زار ایکینسین [۱]

ینه آقوره طارطامباک ایله که رده دن جانناکای اوروغنه منسوب ایساتای

قییله سی آقونلرندن هکسکمای آراسنده سویانان اوزون اوله کلردن بر قاج فقره:

طارطامباک :

ایرتیش باش میکن دیب ایلك قایتقان

قارت بورادای آلدکده کابر جاتقان

کورمیکندی ماقنابا بالام کرای

اوزغوتکدی قالموققه باوزواتقان . [۲]

هکسکمای :

بالام نایمان بایلیغک قایده قالغان

ایلکینک باریخی اوروس آلفان

کوننده بوز بالا کدی صالدانقه آیداب

به دیسه موینینه آرقان صالغان [۳]

کوننده = برکون اولورکه	[۱] اولهک = مهر . آقون = شاعرو ادیب .
بوز بالا = دلی قانی . یکیت	اکه = پدر . م = ویرکو .
صالدات = عسکر	جیوب = طویلایوب . قالاک = قالین .
آیدامق = سوق ایتمک ، آیداب = سوق ایدوب	پینت = محنت . آرماسون = بیتمه سون .
به دیسه = به دیرسه ، آغزینی آچارسه	قرقان = قیرلیمش . سیرکیش = یجدریش تشکه
مویون = بویون . آرقان = ورغان ، حالاط	بوت = باجاق . قای = هانکی
[۲] ایرتیش = ایرتیش نهری	ایکینسک = ایتمسک .
میکین = مکان	آطفه = آته .
قایتقان = قایتش ، دوشش	مینوب = پینوب .
قارت = اختیار	جوراسین = یوربورسک .
بورا = ارکاک دوه	تشکه = پاره . خورلی = فقیر .
دای = کبی	زار = محتاج . باسک = باشک .
آلدکده = اوککده	[۳] قایده = نروده
کابر = کافیر	بایلیغک = زنکینلاک
جاتقان = یاتمش ، اوزاتمش	قالغان = قاشش
باوزوامق = بوغازلامق	بارین = هپسینی
اوزغوت = برقرمان ، که رده بدن . ۹۰	اوروس = روس
	آلفان = آلمش

قبیله بویوک ویا کوچوک ، قوتلی ویا قوتسز اولسون ، هر حالده افراد و منسوبینی کندی قوم و قبیلهسی ایچنده یاشامق مجبوریتنده در. بوقسه کوچوک قبیله افراددن بریسنک بویوک قبیلهیه دخالت ایدرک منسوبینک نائل اولدینی سعادته اشتراک ایدم بیلیمسی غیر قابلدر ، چونکه بویله دخالتک اوزرندن سنه لر ، بطنلر کچدیکی حالده دخیلک اولاد واحفادنک یابانجی اولدقلری اونودیله مه یور ، آنلر دایما کیرمه نامیله یاد اولنیورلر. آنلر ریاست ، بی لک مقاملرینه کچه مدکلری کبی ، قبیله نک مقدرات معظمه سنه ده قاریشامازلر . کیرمه لرك قبیلهیه بر فئالقلری طوقونماقجه « کیرمه » دینسلمدیکی کبی ، منسوب اولدقلری ایل و قبیله نک آدیله ده چاغیر یلازلر . سنلرینه ، موقعلرینه کوره مظهر احترام اولوب لایق اولدقلری حیاتی تعقیب ایتک خصوصنده ده حقوق تامهیه مالک بولنورلر . فقط بعض اسبابدن طولانی قبیله نک کوزندن دوشه رلرسه یوزلرینه قارشى « کیرمه » ده نیلدیکی کبی ، قبیله نک اسمیله ده یاد اولمغه باشلانیر . بو وضعیت تعمیر ایدیله مدیکی سورتده کیرمه نک او قبیله آراسنده کچیمه سی کوچله شیر ، آنکی چون کندی قبیله سنه عودت ایتک مجبوریتی الیرر . چولوق چوجققی آله رق ابا واجدادینک منسوب اولدینی قبیله یی آرایه رق بولور ، اوزاقدن یاقیندن اقرباسی دیمک اولان قبیله سی طرفندن شادقلرله قارشولانیر ..

بر قازاق ایچون قبیله سی ، حیاتنده اولدینی کبی ، نمائنده ده مهمدر ، قازاق دنیایه وداع ایتدیمی ، همان بوتون ارکان قبیله نک وداعتیله استراحتگاه ایدیسنه ایصال ایدیلیر . هرکس بیلیدیکنی اوقویه رق اولونک عفو ایدیلمی حقنده تا کیرینک مریمتی طلب ایلر . بوندن صوکرآ تعزیت مراسمی اجرا ایدیور . اوزنک اقربا و تعلقاتی ، ارکان قبیله یعنی ایلک الوغلی برر برر ماتم زده عائله نک نزدینه کله رک بیلور ایسه کندیلری ، یا خود بیلن بریسی طرفندن فاتحه لر اوقوتدیریلیر . ثوابی اولونک روحنه اتحاف ایدیلور . هرکس دیلنک دوندیکی قدر - ممکن مرتبه فصیح و مقفی سوزلرایله - مرحومک اینیکلری ، محاسن اخلاقی حقنده ایراد کلام ایدر . باشلرینی کوکسلرینه ، بللرینه قدر صارقیدارق مهتر و اغلایلر سدالر ایله مرتبه لر ، مدحیه لر سوبلیه رک - کندی تعبیر لر نیجه : - بوقه مفره (نوحه ایتکده) اولان قادین و قیزلری آرزوق دکله ددن صوکرآ :

« قویوکدار ، قویوکدار ، باراتقان قودای یافین کوروب ، اوزینه کیراک بولوب بز کاقیمای آلمانان سوك نی آمال قلاسون ، اوزی یوردی ، اوزی آلدی ؛ یاقصو بز کا کیراک بولسه اوغانده کیراک جغسار ؛ قویوکدار ، صبرقلو کدار ؛ آیتوب یتباص ، چاقیرساک ده کیدماس ، آلدایماندن آیرما-ون ، آرطی خیرلی بولسون ... » [۱]

کبی سوزلر ایله تسلیت ویریرده آغزی ایچندن دعالر او قویورق بیقار .
مرحوم کندی اولومیه وفات ایتمه بوب باشقه بر قبیله منسوبنی طرفندن قتل ایدیش ایه ، او وقت قبیله سی باشقه بر وظیفه نك ایفاسنه بوزجلی عد اولنور . مقتولک یوردنده هر کون طویلانمقده اولان قادیسلر ، قیزلر مؤثر مرثیه لر ایله « یوقهور » ایدر ؛ تعزیت ایچون کان کیدنلره ، قبیله بکیتلرینک وظیفه لرینی اخطار ایله اجرا-سنه تشجیع ایلرلر . جوق یکمه دن نائیری ده کوریلکه باشلار . آفاق قبیله حس انتقام ایله قاراریر . بوزلر ، بکیتلر ، اولر آتلیینه ینهرک قبیله نك « طر » (طوغ- بایراق) ی آلتنده برلشیر . « قورمه » [۲]
(دیت) طلبیه متهم قبیله اوزرینه بوزرلر . قبیله « کمانه » [۲] ووروب تبرئه ذمت ایتمکه موفق اوله مدینی صورتده جنایتی اوزرینه آلهرق « بیلکی » [۲]
اعطایله « قون » ی درعه ده ایتمی اقتضا ایدر . فقط یانبرئه ذمت یاخود « بیلکی » اعطای-ی تعین ایدنجه قدر ایکی قبیله آراسنده کی هر درلو مناسبات دوستانه منقطع اولور . مقتول طرفی اوته کیلره قارشو هر درلو تجاوزی یالکیز مباح دکل ، وظیفه عد ایدرلر . اوللری بویه مسئله لردن طولانی بویوک مقاتله لر وقوعه کلیر ، متهم قبیله طرفندن اله کچیره بیلدکلرینی اسیر آلیرلر مش ، شمعی بودرجه سی متروک ایه ده ، حیوانات اغتنام ایتمک ، باصقین یاغق ... کبی شیلر حالا دوام ایدیور . شو قدر وارکه « کان » یاخود « بیلکی » ویریلرک برائت یاخود جنایت آ کلاشیلنجه خصومته نهایت ویریلیر .

پشمی

ملیم ثابت

[۱] قویوکدار = قویکیز ، برافکیز . قودای = خدای . یاقصو = یغشی ، صالح . اوغان = اوکا . یتباص = یتیز . آلدای = الله . آرطی = آخری .
[۲] کان ، بیلکی وقون ختنده معلومات ویریلرک جکدر .